

การประชุมนานาชาติเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ครั้งที่ 3

จินตภาพใหม่การศึกษา

Equitable
Education
Conference 2024

ร่วมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อเยาวชนและประชากรวัยแรงงาน

และการประชุมวิชาการนานาชาติ รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักร์ ครั้งที่ 5

ฉบับที่ 2

กลุ่มพันธมิตรเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ร่วมกับองค์การยูเนสโก องค์การยูนิเซฟ และพันธมิตร จัดการประชุมนานาชาติเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ครั้งที่ 3 หรือ All For Education ครั้งที่ 3 ณ อาคารอิมแพ็ค ฟอรั่ม วันที่ 18-19 ตุลาคม 2567 โดยจัดขึ้นพร้อมกับการประชุมวิชาการนานาชาติ รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหจักร์ การประชุมในปีนี ภายใต้วีธีข้อ 'จินตภาพใหม่การศึกษา ร่วมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อเยาวชนและประชากรวัยแรงงาน' มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาที่เท่าเทียมอย่างต่อเนื่อง มีความยืดหยุ่นและเหมาะสมกับความต้องการของคนทุกช่วงวัย อันเป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต

จินตภาพใหม่การศึกษา เพื่อสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตและความเสมอภาคทางการศึกษา

ผู้นำทั่วโลกมาร่วมตัวกันในประเทศไทยเพื่อสร้างระบบการศึกษาที่ครอบคลุมและเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับทุกคน

ดร.ไทรส ภัทรราวาน
ผู้จัดการกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

จากวิกฤตการณ์ความขัดแย้งและความไม่แน่นอนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทั่วโลกในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ทำให้มีความจำเป็นยิ่งขึ้นที่บุคลากรทางการศึกษาและผู้วางนโยบายจะต้องทบทวนและปฏิรูประบบการศึกษาใหม่ เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับคนรุ่นต่อไปสำหรับความท้าทายที่รออยู่ข้างหน้า ความต้องการการเปลี่ยนแปลงที่เร่งด่วนนี้ ได้ถูกยกมาเป็นประเด็นสำคัญในการอภิปรายในการประชุมนานาชาติเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

ครั้งที่ 3 ภายใต้วีธีข้อ 'จินตภาพใหม่การศึกษา ร่วมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อเยาวชนและประชากรวัยแรงงาน' ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 18-19 ตุลาคม 2567 ณ อาคารอิมแพ็ค ฟอรั่ม เมืองทองธานี ประเทศไทย และเป็นการประชุมที่มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทั่วโลกมาร่วมกันคิดค้นแนวปฏิบัติทางการศึกษาที่สร้างสรรค์และเท่าเทียม

ในโลกปัจจุบันที่มีลักษณะผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ (Volatility, Uncertainty, Complexity, and Ambiguity) ความจำเป็นในการมีระบบการศึกษาที่ปรับเปลี่ยนและยืดหยุ่นได้จึงมีความสำคัญมากขึ้นกว่าที่เคยเป็นมา การประชุมระดับผู้นำว่าด้วยการพลิกโฉมการศึกษา (Transforming Education Summit) ซึ่งจัดโดยเลขาธิการสหประชาชาติ ในปี 2565 ได้เน้นย้ำถึงความต้องการเร่งด่วนในการแก้ไขวิกฤตการศึกษาโลก ที่แม้จะมีความพยายามแก้ไขในระดับโลกแล้ว แต่เป้าหมายที่ 4 ของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goal 4) ซึ่งมุ่งหวังสร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ยังคงไม่บรรลุผลสำเร็จ มีเด็กและเยาวชนทั่วโลก 244 ล้านคน ยังคงอยู่นอกระบบการศึกษา ในขณะที่วัยผู้ใหญ่ 763 ล้านคนยังขาดทักษะพื้นฐานด้านการอ่านออกเขียนได้และ

การคิดคำนวณ การเพิ่มขึ้นของจำนวนเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา การทำงาน หรือการฝึกอบรม (Not in Education, Employment, or Training: NEETs) ยังคงอยู่ถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาทักษะและการศึกษามากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบสำคัญในการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาคือ การพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะทั้งทางด้านวิชาการและความรู้ทั่วไปที่จำเป็นต่อการจ้างงาน รวมถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดี รายงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization) เปิดเผยว่า ทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะทางสังคมและอารมณ์ ความสามารถทางการคิดและการเรียนรู้ ทักษะด้านดิจิทัล และความสามารถสำหรับงานสีเขียว (green jobs) เมื่อระบบการศึกษาวิวัฒนาการขึ้น ความต้องการการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อเตรียมคนรุ่นต่อไปให้พร้อมรับมือกับความท้าทายที่จะต้องเผชิญจึงเพิ่มขึ้น

การประชุมนานาชาติเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษานี้ สอดคล้องกับปฏิญญาโลกว่าด้วยการศึกษาเพื่อมวลชน หรือปฏิญญาจอมเทียน และเป็นแรงผลักดันสำคัญในการส่งเสริมการศึกษาที่มุ่งเน้นความเสมอภาคสำหรับเด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาส

การประชุมนานาชาติเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ครั้งที่ 3 ในหัวข้อ ‘จินตภาพใหม่การศึกษา ร่วมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อเยาวชนและประชากรวัยแรงงาน’ มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการกระจายอำนาจทางการศึกษา และมีเป้าหมายขยายขอบเขตให้ครอบคลุมมากขึ้น โดยดึงกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากหลากหลายภาคส่วนเข้ามาร่วมแก้ไขปัญหาคritical ในการพัฒนาทักษะ โอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และกลไกในการปรับปรุงการติดตามและประเมินผลทางการศึกษา โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนและวัยรุ่นชายขอบ

จากการอภิปรายและการนำเสนอเชิงวิชาการของผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การประชุมครั้งนี้มีเป้าหมายที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- ข้อเสนอแนะการทำกลยุทธ์ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ เพื่อสร้างเส้นทางการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนระบบการศึกษา
- ความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างความตระหนักของสาธารณชนเกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเฉพาะสำหรับกลุ่มเปราะบางและบุคคลที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา การทำงานหรือการฝึกอบรม รวมถึงการแบ่งปันกลยุทธ์ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ให้กับบุคลากรทางการศึกษา เพื่อใช้ในการดำเนินการต่อไป

ทั้งนี้ คาดว่า ผู้เข้าร่วมการประชุมจะได้รับข้อมูลเชิงลึกของแนวโน้มโลกเกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ข้อจำกัดด้านทักษะ และความสำคัญของการฝึกอบรมด้านเทคนิคและการอาชีวศึกษา (Technical and Vocational Education and Training) นอกจากนี้

การประชุมนี้ยังเป็นโอกาสในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และการแบ่งปันความรู้ระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่หลากหลายอีกด้วย

การประชุมยังเน้นย้ำบทบาทของการฝึกอบรมด้านเทคนิคและการอาชีวศึกษาในการส่งเสริมการจ้างงานและโอกาสที่เท่าเทียมมากขึ้น รวมถึงการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยมีการศึกษาข้อเสนอแนะนโยบายเชิงกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นการศึกษาด้านการอาชีวศึกษาที่ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรมครู และการบูรณาการเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการต่อไป

การประชุมนานาชาติเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ครั้งที่ 3 จัดขึ้น 2 วัน ประกอบด้วย การประชุมใหญ่และการประชุมคู่ขนานห้องย่อย ซึ่งในแต่ละช่วงการอภิปรายแบ่งเป็น 2 ห้องประชุมย่อย หัวข้อสำคัญของการอภิปรายคือ ภูมิทัศน์ของการศึกษาระดับโลกและระดับภูมิภาค การเรียนรู้ทักษะใหม่และเพิ่มการเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นในด้านสังคมที่ยั่งยืน และระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อการเปลี่ยนแปลง

ผู้เข้าร่วมการประชุมประกอบด้วยตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชนเพื่อสาธารณประโยชน์ ผู้ให้บริการด้านการศึกษา นักวิชาการผู้กำหนดนโยบาย และสมาชิกกลุ่มพันธมิตรเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (Equitable Education Alliance) ซึ่งเป็นเครือข่ายของผู้ปฏิบัติงานที่ทุ่มเทในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา

การประชุมนานาชาติเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ครั้งที่ 3 จัดขึ้นโดย กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ร่วมกับ กระทรวงศึกษาธิการ เยาวชน และกีฬา ประเทศกัมพูชา,

Ms. Severine Leonardi รองผู้อำนวยการยูนิเซฟ ประเทศไทย

สถาบันการศึกษาตลอดชีวิตแห่งชาติ สาธารณรัฐเกาหลี, สำนักงานบริหารจัดการของ Kartu Prakerja กระทรวงประสานงานด้านเศรษฐกิจ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย, องค์กรรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้, สำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ, สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก, องค์กรยูนิเซฟ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิก และองค์กรยูนิเซฟ ประเทศไทย

การประชุมครั้งนี้ มุ่งหมายให้เป็นการประชุมที่สำคัญในการขับเคลื่อนความร่วมมือระดับโลก เพื่อสร้างจินตภาพใหม่และปรับเปลี่ยนระบบการศึกษา ให้มีความเสมอภาค ครอบคลุม และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทุกคน

การประชุมครั้งนี้ มีความสำคัญอย่างมาก ทั้งในเชิงสัญลักษณ์ของความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหาคritical ของความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยเฉพาะประเด็นเด็กและเยาวชนหลุดออกจากระบบการศึกษา และการแสดงความมุ่งมั่นตั้งใจของประเทศไทยและนานาชาติ ในการร่วมมือกันขับเคลื่อนเรื่องปวงชนเพื่อการศึกษา หรือ ‘All for Education’ ซึ่งทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันผลักดันเรื่องความเสมอภาคทางการศึกษา และทำให้เด็กและเยาวชนทุกคนสามารถเข้าถึงและคงอยู่ในระบบการศึกษา โดยที่ไม่ถูกจำกัดทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เพศ ภาษา สุขภาพ อายุ หรือข้อจำกัดอื่นใด

นายสุรศักดิ์ พิธีเจริญกุล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ต้นเดือนที่ผ่านมา เราได้ฉลองวันครูโลก และสัปดาห์นี้ มูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาวังก็ได้จัดงานเพื่อยกย่องครูดีเด่นที่สามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตของนักเรียนทั่วทั้งภูมิภาคของเราได้ ในขณะที่เรายกย่องผลงานของครู เราต้องตระหนักถึงปัญหาเชิงโครงสร้างที่ครุเหล่านั้นเผชิญอยู่ รวมถึงความท้าทายของระบบการศึกษาด้วย ทุกการปฏิรูปการศึกษาจะต้องมีครูเป็นศูนย์กลางในการตัดสินใจ ประสบการณ์ตรงของครูทำให้ครูมีข้อมูลเชิงลึกที่มีคุณค่าและสามารถนำมาปฏิบัติได้ผลจริงในห้องเรียน ครูเข้าใจถึงความท้าทายที่นักเรียนเผชิญอยู่ และมักรู้ถึงวิธีแก้ไขปัญหานั้น แต่บ่อยครั้งที่เสียงของพวกเขาถูกละเลย

Ms. Marina Patrier รองผู้อำนวยการสำนักงานยูเนสโกส่วนภูมิภาค กรุงเทพฯ

PLENARY 1

ภูมิภาคศึกษาด้านการศึกษาในประเด็นความเสมอภาคในการพัฒนาทักษะและการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ

วิทยากร: Ms. Denni Puspa Purbasari ผู้อำนวยการบริหาร Programme Management Office of Prakerja กระทรวงประสานงานด้านเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย, Mr. Eklavya Bhawe หัวหน้าฝ่ายเอเชีย Coursera, และ Ms. Cristina Mereuta ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาทุนมนุษย์อาวุโส European Training Foundation

เพื่อตอบสนองต่อความสำคัญที่เพิ่มมากขึ้นทั่วโลกในด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต นักกำหนดนโยบายทั่วโลกได้นำแผนการดำเนินการที่เป็นมิตรมาใช้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน จากการสำรวจของ LinkedIn ในปี 2566 พบว่า 41% ของทักษะที่ตลาดแรงงานต้องการจะเปลี่ยนแปลงไปในระหว่างปี 2558 ถึง 2568 ในขณะที่ ประมาณ 90% ของแรงงานอินโดนีเซียไม่เคยเข้าร่วมการฝึกอบรมอย่างเป็นทางการเลย เพื่อแก้ปัญหาเหล่านี้ รัฐบาลอินโดนีเซียได้ลงทุนมหาศาลในโครงการ Prakerja ซึ่งเป็นโครงการที่ออกแบบมาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชากรที่มีอายุระหว่าง 18-60 ปี โครงการนี้ได้รับการนำเสนอหลักสูตรหลายพันหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะให้กับผู้เรียนมากกว่าสองล้านคนต่อปี โดยได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชนในการออกแบบหลักสูตรการฝึกอบรม

ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของนวัตกรรมและเทคโนโลยีได้เปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ของการเรียนรู้ตลอดชีวิตไปอย่างสิ้นเชิง ทำให้คนสามารถเข้าถึงโปรแกรมฝึกอบรมได้โดยไม่ต้องจำกัดด้านเชื้อชาติ สถานที่ หรือฐานะทางการเงิน ตัวอย่างเช่น Coursera ได้สร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีผู้ใช้งานมากกว่า 155 ล้านคนและมีหลักสูตรมากกว่า 7,000 หลักสูตร แพลตฟอร์มนี้กำลังจะกลายเป็นแพลตฟอร์มออนไลน์ระดับโลกที่สำคัญ ที่ช่วยส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาและการพัฒนาทักษะอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่ยู่ในพื้นที่ห่างไกล

PARALLEL SESSION 1

1.1 การเพิ่มและสร้างทักษะใหม่ เพื่อยกระดับทักษะที่เหมาะสมกับสังคมที่มีความยืดหยุ่นสูง

วิทยากร: นางสาวปฎิมา จงเจริญธนาวัฒน์ ผู้อำนวยการกองศึกษาและวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประเทศไทย Mr. Herve Morin หัวหน้าโครงการ UPSHIFT องค์การยูนิเซฟภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก และ Ms. Catia Malaquias ผู้ก่อตั้งร่วม กลุ่มพันธมิตร Australian Alliance for Inclusive Education

ในบริบทของจินตภาพใหม่การศึกษา เพื่อสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อเยาวชนและประชาชนวัยแรงงานท่ามกลางความพยายามในการรับมือกับการเปลี่ยนผันในโลกนั้น การประชุมครั้งนี้ ได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการยกระดับทักษะและพัฒนาทักษะใหม่ให้กับเยาวชนกลุ่มที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา การจ้างงาน หรือการฝึกอบรม (Not in Education, Employment, or Training: NEETs) และกลุ่มชายขอบที่ถูกกีดกันทางสังคม เพื่อสร้างสังคมที่มีความยืดหยุ่นและไม่มีการถูกทอดทิ้งไว้ข้างหลัง

การบรรลุเป้าหมายนี้ ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน อีกทั้งชุมชนท้องถิ่นยังสามารถมีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในเยาวชนกลุ่ม NEETs และกลุ่มชายขอบ นอกจากนี้ โครงการฝึกอบรมควรออกแบบให้มีรูปแบบเฉพาะและเหมาะสมกับความต้องการของแต่ละกลุ่ม รวมถึงการสร้างระบบการศึกษาที่ครอบคลุมสำหรับกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ แม้ว่าเทคโนโลยีจะสามารถใช้ในการยกระดับทักษะและพัฒนาทักษะใหม่ได้ แต่ต้องให้ความสำคัญในการพิจารณาถึงอุปสรรคในการเข้าถึงเทคโนโลยีที่บางคนต้องเผชิญ

นอกจากนี้ ควรตระหนักว่า ครูเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยยกระดับทักษะ (reskill) และพัฒนาทักษะใหม่ (upskill) ให้กับเยาวชนกลุ่ม NEETs และกลุ่มชายขอบ เพื่อให้แน่ใจว่าพวกเขาสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ครูจึงต้องมีความมั่นใจในการถ่ายทอดหลักสูตรให้บรรลุเป้าหมายนี้

เมื่อผู้เรียนได้รับการฝึกอบรมเพื่อยกระดับทักษะและพัฒนาทักษะใหม่แล้ว การประสานงานระหว่างผู้กำหนดนโยบาย นายจ้าง และสังคมโดยรวมจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อความมั่นใจว่าผู้จบการศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับตลาดแรงงานได้สำเร็จ รวมทั้งการเสริมสร้างโอกาสการจ้างงานที่เท่าเทียมกัน และการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในที่ทำงาน อาทิ การนำหลักการออกแบบสากลมาใช้กับพนักงานที่มีความต้องการพิเศษ

1.2 กลยุทธ์ในการเชื่อมโยงแรงงาน จากภาคการศึกษาสู่ตลาดแรงงานอย่างไร้รอยต่อ

วิทยากร: Dr. Stephen Yam-Wing Yip ผู้อำนวยการโครงการสำนักวิจัยและพัฒนา The Education University of Hong Kong/ผู้แทนเครือข่าย UNESCO-UNEVOC, Dr. Kenji Kuno ที่ปรึกษาอาวุโส องค์การ Japan International Cooperation Agency (JICA) และ ผศ.ดร.เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประเทศไทย

ประเด็นการเปลี่ยนผ่านจากการศึกษาสู่การทำงานอย่างราบรื่นได้รับความสนใจจากกลุ่มผู้ประกอบการ เนื่องจากหลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันมักไม่ได้สร้างบัณฑิตให้มีทักษะเชิงปฏิบัติที่พร้อมทำงานตามที่โมเดลทางธุรกิจต้องการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้กำหนดนโยบาย ผู้นำทางธุรกิจ และนักทรงพลังทางสังคม ต่างรับรู้ถึงประเด็นปัญหานี้ และต่างสนับสนุนให้มีนโยบายการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะที่พร้อมสู่การเข้าทำงาน

ในฮ่องกง โรงเรียนต้นแบบได้นำเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ มาใช้เพื่อปรับปรุงการเปลี่ยนผ่านจากการศึกษาสู่การทำงาน โรงเรียนต้นแบบเหล่านี้ได้นำโครงการฝึกอบรมอาชีพที่ปรับให้เหมาะกับนักเรียน โดยในปี 2565 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานได้ถึงสองเท่า และมากกว่าค่าเฉลี่ยขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organisation for Economic Co-operation and Development) หลังจากดำเนินการมาเพียงหนึ่งปี

กลุ่มผู้มีความต้องการพิเศษควรได้รับความเสมอภาคในการศึกษาและโอกาสการทำงาน โดยไม่ถูกกีดกันจากสภาพแวดล้อมปกติ ดังนั้น การดำเนินการควรมุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมความเท่าเทียม ด้วยการปรับเปลี่ยนระบบการศึกษา รวมถึงการปรับปรุงเนื้อหา วิธีการสอน และกลไกการประเมินผล ส่วนของสถานที่ทำงาน นายจ้างควรสร้างโมเดลการจ้างงานใหม่ที่สามารถรองรับการจ้างงานในกลุ่มผู้มีความต้องการพิเศษ โดยให้สิทธิประโยชน์และโอกาสในสายอาชีพเช่นเดียวกับทุกคน

นอกจากนี้ ทักษะทางอารมณ์และสังคม (soft skills) ก็มีความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ ในตลาดแรงงานที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว จากการสำรวจของ World Economic Forum พบว่า ภายในปี 2568 ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ นวัตกรรม การเรียนแบบลงมือทำ (active learning) และกลยุทธ์การเรียนรู้ จะเป็นทักษะที่ได้รับความต้องการมากที่สุด

PARALLEL SESSION 2

2.1 การขยายโอกาสการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นเพื่อลดช่องว่างทางการศึกษา

วิทยากร: Ms. Min-Seon Park ผู้เชี่ยวชาญโครงการสถาบัน National Institute for Lifelong Education (NILE) สาธารณรัฐเกาหลี, Dr. Jesus C. Insilada ครูรับรางวัลเจ้าฟ้ามหาจักรี ประจำปี พ.ศ. 2560 ประเทศฟิลิปปินส์ และ Ms. Tammi Lynn Sharpe ผู้แทนสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ประจำปีประเทศไทย

เพื่อลดช่องว่างทางการศึกษา การประชุมนี้จึงมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการสร้างระบบการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างเท่าเทียม

วิทยากรเน้นย้ำว่า มีอุปสรรคหลายอย่างที่จำกัดการเข้าถึงระบบการศึกษาแบบดั้งเดิม ซึ่งรวมถึงสถานภาพทางเศรษฐกิจ อายุ เชื้อชาติ เพศ และสถานะความเป็นผู้ลี้ภัย

ทั้งนี้ แนวทางแก้ปัญหาต่างๆ ได้ถูกหยิบยกขึ้นมาอภิปรายเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพได้ ยกตัวอย่างเช่น ในสาธารณรัฐเกาหลี รัฐบาลได้ก่อตั้งระบบธนาคารหน่วยกิต (Academic Credit Bank System) และการสอบประกาศนียบัตรระดับปริญญาตรีสำหรับการศึกษาด้วยตนเอง (Bachelor's Degree Examination For Self-education) เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้ที่ต้องการเรียน แต่มีข้อจำกัดทางการเงินและเวลา ทำให้ไม่สามารถเข้าเรียนในระบบการศึกษาแบบปกติได้

ทั้ง 2 โครงการนี้ ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในรูปแบบที่เหมาะสมกับตัวเอง ซึ่งช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย และสามารถได้รับปริญญาเทียบเท่ากับคนที่เรียนในระบบการศึกษาปกติ

ในระดับชุมชน ความพยายามที่จะปิดช่องว่างทางการศึกษาก็มีความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับประชากรชนพื้นเมือง ยกตัวอย่างประเทศฟิลิปปินส์ ชุมชนท้องถิ่นร่วมมือกับรัฐบาลกลางดำเนินการโครงการท้องถิ่น (homegrown approach) หรือที่รู้จักกันในชื่อ SAGYON Edukasyon โครงการนี้ทำให้คนพื้นเมืองสามารถเข้าถึงระบบการศึกษาได้ในขณะที่ยังคงรักษาความเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมกับรากเหง้าของตน

อย่างไรก็ดี การปิดช่องว่างทางการศึกษาต้องได้รับความร่วมมืออย่างใกล้ชิดจากรัฐบาล ชุมชน ครู ผู้ปกครอง และผู้เรียน เพื่อให้มั่นใจว่าไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง

2.2 การพัฒนาระบบอาชีวศึกษาที่ตอบสนองความหลากหลายของผู้เรียน โดยใช้ทักษะด้านดิจิทัล และทักษะการเป็นมิตรกับสังคมและสิ่งแวดล้อมส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

วิทยากร: Mr. Obaidur Rahman ที่ปรึกษาด้านการจ้างงานเยาวชนระดับภูมิภาคเอเชีย องค์กร Save the Children, Mr. Israruddin ผู้อำนวยการ Partnership, THK Initiatives, and Policy Lab มูลนิธิ United in Diversity Foundation ประเทศอินโดนีเซีย และ Dr. Margarita Pavlova ภาควิชาการศึกษานานาชาติและการเรียนรู้ตลอดชีวิต มหาวิทยาลัย The Education University of Hong Kong ศูนย์ UNESCO-UNEVOC

การลงทุนในนวัตกรรมและเทคโนโลยีคือกุญแจสำคัญในการกำจัดความไม่เท่าเทียมและลดจำนวนเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา การจ้างงาน หรือการฝึกอบรม (Not in Education, Employment, or Training: NEETs) อย่างไรก็ตาม โครงการนวัตกรรมกระแสหลักมักมองข้ามเยาวชน และให้ความสำคัญกับความรู้เชิงปฏิบัติและความคิดสร้างสรรค์ มากกว่าความเชี่ยวชาญทางเทคนิค การลงทุนใน "ทักษะเพื่อการสร้างสรรณ์นวัตกรรม" สำหรับกลุ่มเยาวชนด้วยโอกาส จะทำให้เราสามารถทำลายวงจรความยากจนและความไม่เท่าเทียมที่สืบทอดกันมา การสนับสนุนนวัตกรรมระดับรากหญ้าโดยพุ่งเป้าไปที่นโยบายควรถูกบรรจุไว้ในวาระของผู้กำหนดนโยบาย ความร่วมมือเพื่อยกระดับนวัตกรรมและเทคโนโลยีในชุมชนท้องถิ่นสามารถพัฒนาการเติบโตอย่างยั่งยืน ซึ่งไปในแนวทางเดียวกับเป้าหมายแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals)

การฝึกอบรมด้านเทคนิคและการอาชีวศึกษา (Technical and Vocational Education and Training) ที่ครอบคลุม ทำให้แน่ใจว่าทุกคนมีโอกาสที่เท่าเทียมกัน และส่งเสริมการเข้าถึงภายใต้กรอบของการเปลี่ยนผ่านสีเขียวและดิจิทัล (green and digital transitions) โดยไม่ถูกจำกัดภายใต้ประสบการณ์ ความสามารถ หรือสถานะแวดล้อมใดก็ตาม ยิ่งไปกว่านั้น จากการสำรวจจากพารมิตลาดแรงงานของธุรกิจสีเขียว (Global Green Skills Report) ในปี 2565 พบว่า ทักษะสีเขียว (green skills) มีความสำคัญมากขึ้นสำหรับเส้นทางอาชีพ เช่น ด้านการบริการ การผลิต พลังงานและการทำเหมือง การบริหารงานภาครัฐ และการก่อสร้าง

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ที่สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงที่มีความหมายในสังคมได้ ดิจิทัลของส่งสารไปยังผู้กำหนดนโยบายว่า โปรดให้ความสำคัญกับการนำเด็กที่หลุดออกจากระบบการศึกษา กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาพิจารณาการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาใหม่ ปรับปรุงการประเมินผลที่ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาของผู้เรียน พิจารณาจัดการหน้าที่ความรับผิดชอบของครู และทำให้แน่ใจว่าเด็กจะมีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดนโยบาย

นางสาวนดา บินรอฮัม

ประธานสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย

